

det Hele nødes til at bære de heraf følgende, ikke ubæsentlige Ulemper. Men jeg ønsker, at der forud for dets Gjennemførelse skal af Hensyn til den almindelige Befolkning gaa en saa omhyggelig Forberedelse som muligt. Nu er det nærmest 12 Aar siden, eller jeg tror, det var i Samlingen 1875—76, althaa 13 Aar siden, at vi havde den Sag fremme til Behandling her i Thinget i et Lovforslag, der var overensstemmende med dette i alt Bæsentligt. Siden har den Sag hvilet fra Ministeriets Side. Der er ikke gjort et eneste Skridt i Retning af Forberedelse af dens Indførelse, hverken med Hensyn til Ændringer i Undervisningen, ei heller med Hensyn til Forberedelse for Justervæsenet eller til Overveielse af, hvilken Form de forskjellige Nummaal og i det Hele taget det nye System's Redstaber skulle have. Et Møde blandt mange i denne Sommer fremdrog Sagen, og jeg antager, at den høitærede Indenrigsminister da pludselig er bleven vækket derved og har indkastet Forslaget her i Thinget. Ministeriets Stilling til denne Sag, som jeg saaledes uddrager af dets Forhold i de forløbne 13 Aar, giver mig ikke nogen Sikkerhed for, at vi, dersom vi uden videre og uden at betinge Noget, vedtage Mesterloben i Dag, da faae den Forberedelse med Hensyn til Undervisningen forud gennemført, som man almindeligt maatte ønske, og som jeg anser for absolut nødvendig. Derimod er der Sikkerhed for, at vi beholde Justervæsenet, saaledes som det er fastsat ved Lov. Saaledes som det nu er, er det jo i Almindelighed Justerkammeret, det er Kjøbenhavns Kommune, der ved Lov af 10de September 1828 har faaet Eneret til Justering og Omjustering, en Eneret, som forøvrigt oprindeligt var delt med forskjellige andre Magistrater her i Landet, og har faaet Ret til at tage 50 pCt. Fortjeneste paa de solgte Varer. Det skulde saa ogsaa gjælde for dem, som købte disse Varer i Provindserne, thi de maatte ikke faae dem billigere end Kjøbenhavnerne, og derfor skulde Forhandlerne have 25 pCt. Det er vel noget forandret ved en senere Plakat, men Grundtanken er den samme. Med Hensyn til Omkostningerne figer det ærede Udvalg, at det har grundigt sat sig ind i Sagen og noie gransket dette Forhold. Jeg har kun, saavidt jeg veed, været nødsaget til at være fraværende fra Udvalgets Møder en eneste Gang, og jeg erindrer dog ikke noget som helst grundigt Studium af dette Spørgsmaal i Udvalget. Jeg vilde med Fornøielse have fremsat mine Betragtninger angaaende Ændringerne, hvis Møretallet i det høie Udvalg havde givet Tid

derfor. Det er oplyst, at Justerkammeret har saa megen Indtægt og saa meget Overflud, men der staar ikke oplyst, hvorledes det Øvrige bruges. Nu er det jo en Sag for sig, saa længe vi have det ældgamle System og de gamle Redstaber — der sker jo ikke saa store Omsætninger nu. Men naar De nu tænke Dem, at der ved Indførelsen af denne Lov — maasse med Undertagelse af enkelte Vægtlodder — skal foregaa en saa godt som gennemgaaende Forandring og Forandring af samtlige Vægt- og Maalredstaber, hvilke uhyre Summer vil det da ikke naae op til hele Landet over? Alt det betroes til en kongelig Anordning og Kjøbenhavns Kommune. Det forekommer mig, at der turde være af Anledning til, i alt Fald for Overgangstiden og for en Del Aar, at Staten tog denne Sag i sin Haand. Ved at gjøre det og ved at fastsætte Betalingen — i § 6 staar der, at dette skal og saa gjøres af Kongen, Kongen skal fastsætte den Betaling, som alle Landets Borgere skulle yde for Indførelsen af de nye Maal- og Vægtredstaber! — kan Rigsdagen gjøre, hvad den ogsaa andet Steds har gjort, sætte en forholdsvis billigere Betaling end de 50 pCt., som Kommunen efter Reglerne i Loven af 10. Sept. 1828 skulde tjene, men som den slet ikke tjener? Min Mening er, at Statens Udgifter kun skulle dækkes ved den Pris, man sætter, og maasse kunde man endog lempe denne noget, i alt Fald for den første Gjennemførelses Bedkommende. Dette anser jeg for et meget bæsentligt Punkt, ikke at tale om de andre Spørgsmaal, der staa nævnte om tilladelige Afvigelser o. s. v. og om Form. I en Smørlov kan der vedtages Regler om Form — jeg tror dog, det er lige saa vigtigt, at Maalredstaber, f. Ex. Nummaalsredstaber i daglig Handel og Vandel, naar det nye System skal indføres, blive handelslige og bekvemme, saaledes at det f. Ex. fastsættes, hvilke Delinger der skal være o. s. v. Man behøver selvfølgelig ikke i en saadan Lov at gaa i Enteligheder. Meget kan overlades til ministeriel Afgjørelse. Heller ikke forlanges det ubtryffeligt, at Justervæsenet skal tages bort fra Kjøbenhavns Kommune, men blot at der skal en Omordning deraf i Forbindelse med Meterstykkets Indførelse. Jeg kan derfor ikke skjønne, at det, vi foreslaa i Forslagene Nr. 6 og 7, er noget saa Skrækkeligt, at det maa hindre Thinget i at vedtage det. Mig forekommer det, at den bæsentligste Forskel i denne Sag, f. Ex. mellem den ærede Ordfører og mig, er, at han er overordentlig ministeriel og tillidsfuld lige overfor Administrationen og for